Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Merkez Laboratuvarı'nda 2012-2025 yılları arasındaki leishmaniasis tanısı alan hastaların değerlendirmesi

Soykan ÖZKOÇ[1], **Özlem MİMAN**[1], Muammer ÇELİK[2], Tonay İNCEBOZ[1]

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, [1]Tıbbi Parazitoloji AD; [2]Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD, İZMİR

Giriş: *Leishmania* spp., *Phlebotomus*'lar ile insanlara bulaşan zorunlu hücre içi parazitleridir. Kutanöz leishmaniasis (KL) ve visseral leishmaniasis (VL) olmak üzere iki ana klinik formu bulunmaktadır ve hastalık ülkemiz için endemik olarak tanımlanmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün ihmal edilen tropikal hastalıklardan biri olarak gösterdiği leishmaniasis için 2025 yılı için ön görülen yeni vaka sayısı VL için 90.000; KL için 1 milyon'dur.

Yöntem: Bu retrospektif tanımlayıcı çalışmada İzmir'de bulunan Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Merkez Laboratuvarı'nın Ocak 2012- Ocak 2025 tarihleri arasında Kutanöz Leishmaniasis (KL) ve Visseral Leishmaniasis (VL) tanısı alan hastaların özellikleri değerlendirilmiştir. Hastaların yaş, cinsiyet, yerleşim yeri, ilk başvuru poliklinik, tanıda kullanılan yöntem gibi bilgileri değerlendirilmiş; tanımlayıcı istatistiklerde yüzdelik dağılım kullanılmıştır.

Bulgular: 2012-2025 tarihleri arasındaki 13 yıl içinde 39'u VL, 7'si KL tanısı almış olan toplamda 46 leishmaniasis hasta raporlanmıştır. Hastaların 31'i (%66) erkek 16'sı (%34) kadındır. KL vakaları dermatoloji polikliniğinden yönlendirilirken; VL vakalarının yarısı enfeksiyon, diğer yarısı ise dahiliye, hematoloji ve romatoloji polikliniklerinden gönderilmiştir. KL vakalarında lezyondan yaymaların Giemsa boyanması ile direkt tanıdan; VL vakaların 3'ünde NNN kültür destekli olmak üzere tümünde serolojik (ELISA ve IFA, iki test birden) tanıdan faydalanılmıştır.

Sonuç: Bu yazıda amaç; ülkemizin leishmaniasis açısından endemik bir bölge olduğunu bir kez daha vurgulamak ve nedeni bilinmeyen ateş olgularında ve hikayesi uzun süreli deri lezyonlarında ayırıcı tanı listelerinde leishmaniasis de düşünülmesi gerektiğini tekrar hatırlatmaktır.

Anahtar kelimeler: Leishmaniasis, retrospektif Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir